

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria mentalităților
colective / The
history of collective
mentalities
(Semestrul 3)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE MODERNĂ, ARHIVISTICĂ ȘI ETNOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	LICENTA
1.6 Programul de studiu / Calificarea	ISTORIE Licențiat în Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria mentalităților colective						
2.2 Titularul activităților de curs	Profesor univ. dr. Simona Nicoară						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	28	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	72				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală de curs dotată cu aparatură de videoproiecție
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• C1. Regăsirea informației referitoare la mentalitățile colective • C2. Stabilirea faptelor istorice relevante pentru istoria mentalităților • C3. Prezentarea orală și scrisă, în limba română a cunoștințelor de specialitate referitoare la mentalitatea și sensibilitatea colectivă.
Competențe transversale	• CT1. Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. • CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse • CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; constientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Formarea abilităților de deprindere a studenților cu metodologia cercetării de tip interdisciplinar
7.2 Obiectivele specifice	• Clarificarea conceptelor specifice istoriei mentalităților • Prezentarea metodologiei specifice domeniului • Temele și problemele istoriei mentalităților

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Istoria mentalităților colective –statutul unei discipline. Descoperirea mentalităților colective și a imaginarului social.Ce sunt mentalitățile colective și imaginarul social?	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Nivele mentale, nivele culturale.Aspecte novatoare ale istoriei mentalităților	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Repere ale unei istorii a religiei populareși a sentimentului religios.Sensibilitatea religioasă.Religia prescristă și religia populară.O istorie a atitudinilor în fața morții în spațiul românesc.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	

Secularizare și resacralizare în lumea modernă. Istoria sentimentelor: sentimentul de securitate și insecuritate.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Constelația imaginarului colectiv.Imaginar și mentalități. Funcțiile imaginarului social.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Utilajul mentalităților colective și al imaginarului social: conjunctura mentală, contagiunea mentală, atitudini, comportamente, sensibilitate, structuri mentale,simboluri, mituri, etc.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Viziunea despre lume. Reprezentarea spațiului și a timpului. Imaginarul identității și al alterității.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Domeniile imaginarului social.Mituri politice și ideologii. Marile ansambluri mitologice moderne:Vârsta de Aur, Salvatorul, Conspirația, Unitatea, Progresul și Declinul, Revoluția.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Mitolatrie și mitofobie. Mitificare și mistificare în istoriografie, Geografii imaginare.Imaginarul religios(Povestea Creației și a zeilor), Știința și haloul imaginar.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Utopiile și Istoria. Universul oniric: iluzii, fantasme, închipuiri.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Imaginarul eschatologic. Milenarism, Mesianism, Profetism.	Prelegere, conversația euristică, argumentare	
Imaginarul comunismului românesc	Prelegere, conversația euristică, argumentare	

Bibliografie

Ph. Ariès, *Omul în fața morții*, Buc., Meridiane, 1998.

L. Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*, Humanitas, 1997.

Idem, *Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune*, Humanitas, 1998.

Idem, coord, *Miturile comunismului românesc*, Buc., Ed. Nemira, 1998,

Idem, *Mitologia științifică a comunismului*, Buc., Humanitas, 1999.

Idem, *Două secole de mitologie națională*, Buc, Humanitas, 1999.

Idem, *Pentru o istorie a imaginarului*, Buc., Humanitas, 2000.

F. Furet, *Revoluția în dezbatere*, trad., Iași, Polirom, 2000.

R.Girardet , *Mituri și mitologii politice*, Iași, Institutul European, 1997.

J. Le Goff, *Imaginarul medieval*, Buc., Ed. Meridiane, 1991.

L.Maior, *1848-1849. Români și unguri în revoluție*, Buc., Ed. Enciclopedică, 1998.

R.Muchembled, *O istorie a Diavolului. Civilizația occidentală în secolele XII-XX*, Ed. Cartier, 2002.

S. Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, Presa Univ.Clujeană/Measagerul, 1996.

S.Nicoară, *Mitologiile Revoluției pașoptiste românești. Istorie și imaginar*, Cluj-Napoca, P.U.C., 1999.

Idem, *Istorie și imaginar. Eseuri de antropologie istorică*, Cluj-Napoca, P.U.C., 2001.

T.Nicoară, *Introducere în istoria mentalităților colective*, Cluj-Napoca, 1995.

Idem, *Transilvania la începutul timpurilor moderne (1680-1800). Societate rurală și mentalități colective*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2001.

Idem, *Clio în orizontul mileniului trei*, Cluj-Napoca, Ed. Accent, 2002.

I.- A.Pop, *Istoria adevărul și miturile*, Buc., Ed. Enciclopedică, 2002.

J.Solé, *Miturile creștine de la Renaștere la Epoca Luminilor*, trad. G. Anania, Buc., Univers Enciclopedic, 2003.

J.-J. Wunenburger, *Utopia sau criza imaginarului*, Cluj-Napoca, Dacia, 2001.

Idem, *Viața imaginilor*, Cluj, Cartimpex, 1998.

8.2 Seminar / laborator

Metode de predare

Observații

Bibliografie

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu interesul existent astăzi pentru problematici de mentalități colective în domeniul științelor umaniste.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		● Evaluare continuă, pe parcursul semestrului ● Examen scris, în sesiune	100 %
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
● familiarizarea cu conceptele și cu metodologia specifică domeniului istoriei mentalităților colective ● înțelegerea utilității istoriografice și culturale a acestui domeniu de studiu			

Data completării

16. 09. 2024

Semnătura titularului de curs

Prof. univ. dr. Simona Nicoară

Semnătura titularului de seminar

Prof. univ. dr. Simona Nicoară

Data avizării în departament

25. 09. 2024

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Sorin Mitu

